

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

طرح تحول همکاری های دانشگاه ها و موسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت

۱۳۹۸

معاونت پژوهش و فناوری
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح تحول همکاری‌های دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت

سال انتشار: زمستان ۱۳۹۸

شماره تماس: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

نمابر: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وب سایت: industry.msrt.ir

ایمیل: industry@msrt.ir

نشانی دبیرخانه: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین
خیابان هرمزان نبش خیابان پیروزان جنوبی
وزارت علوم تحقیقات و فناوری، دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

این آزارزوهای دیرینه بنده است. همیشه به مسئولان
گوناگون بخش های مرتبط دولت های گذشته سفارش
می کردم که سعی کنید بین صنعت و دانشگاه ارتباط
برقرار کنید.

مقام معظم رهبری

توسعه دانش در سایه پژوهش است گر چه خود
پژوهش در سایه دانش امکان پذیر است و متولد
می شود بنابراین هم علت است هم معلول

رئیس جمهور

وزارت علوم و تحقیقات و فناوری به همراه
تمامی دانشگاه ها و مراکز پژوهشی کشور با
افتخار در خدمت صنعت، تولید و شکوفایی
اقتصاد کشور است.

دکتر منصور غلامی

فهرست

۵	پیشگفتار
۶	۱- ابلاغیه طرح
۱۰	۲- چشم‌انداز
۱۱	۳- اهداف کلان
۱۳	۴- راهبردهای اصلی

در کشورهای پیشرفته بیشتر تحولات صنعتی از دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی آغاز شده و دانشگاه‌ها پیشگام توسعه صنعتی هستند، در صورتی که در کشورهای در حال توسعه این ارتباط ضعیف و کم‌رنگ است. توسعه کشور نیازمند حضور و مشارکت مراکز پژوهشی و فناوری در تمامی عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و فرهنگی مورد نیاز است. در چند دهه اخیر رشد کمی و کیفی بسیار خوبی در تمامی حوزه‌های علمی کشور صورت گرفته و زیرساخت دانشی خوبی فراهم گردیده است. از سوی دیگر به لحاظ شرایط خاص کشور و مسائل مشکلات اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی، نیازهای گسترده‌ای برای مشارکت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور ایجاد شده است. بر این اساس لازم است طی یک برنامه جامع با لحاظ نمودن شرایط کشور، برنامه‌ها و اقدامات مناسبی برای حضور و مشارکت موثر و مفید دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز فناوری کشور برای توسعه و بهبود شرایط کشور فراهم آید. تاکنون برنامه‌های متنوع و مناسبی در این زمینه تهیه و به اجرا درآمده است اما به دلیل آنکه متولی مشخصی نداشته عموماً بدون نتیجه مانده است. به همین دلیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به عنوان متولی ارتباط میان صنعت و دانشگاه‌ها اقدام به تهیه طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور با جامعه و صنعت نموده است.

این طرح در سال ۹۸ تدوین و از بخش‌های مختلفی که تشکیل‌دهنده مطالعات پشتیبان آن هستند تشکیل شده است. بررسی و مطالعات اسناد بالادستی، انجام مطالعات تطبیقی، مطالعات سوابق و همچنین بررسی آمار و ارقام موجود، بخش‌های مختلف مطالعات پشتیبان این طرح هستند. بر اساس نتایج حاصل از مطالعات پشتیبان، از تحلیل SWOT استفاده شده و در نهایت چشم‌انداز، اهداف کلان، راهبردهای اصلی و اقدامات اجرایی تبیین شده است. در طول فرآیند انجام این طرح، بارها از خبرگان صاحب‌نظر، نظرخواهی شده تا خروجی این طرح بتواند جامعیت و مقبولیت مناسبی داشته باشد. لازم به ذکر است برنامه‌های اعلام شده در این طرح، به صورت منظم بر اساس پایش‌های انجام شده بروزرسانی خواهد شد. امید است محورها و برنامه‌های تدوین شده بتواند تحول و حرکتی اساسی در این مسیر را ایجاد کند.

ابلاغ طرح توسط وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری

پس از انجام مطالعات و نهایی‌سازی، طرح مذکور توسط وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری، در تاریخ ۹ مهرماه به روسای دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و مراکز آموزش عالی ابلاغ گردیده است.

در این ابلاغ مهم‌ترین راهبردهای طرح به شرح ذیل اعلام شده است:

۱. بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها و آیین‌نامه‌های اجرایی
۲. پیش‌بینی مشوق‌ها و پشتیبان‌ها
۳. هدفمند کردن برنامه‌های آموزشی و پژوهشی
۴. توسعه همکاری و مشارکت با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور

در ادامه ای ابلاغیه، انتظارات ذیل مد نظر قرار گرفته است:

۱. ضرورت برنامه‌ریزی در ستاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای همکاری و هماهنگی
۲. برنامه‌ریزی و اقدام متناسب در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری کشور
۳. پایش مستمر فعالیت‌ها و رفع موانع و مشکلات به منظور تحقق اهداف طرح
۴. اطلاع‌رسانی و برنامه‌ریزی برای جلب مشارکت وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط

تاریخ: ۱۳۹۸ / ۷ / ۰۹
شماره: ۶ / ۱۶۲۸۷ / ۴
پیوست:

بسم تعالی

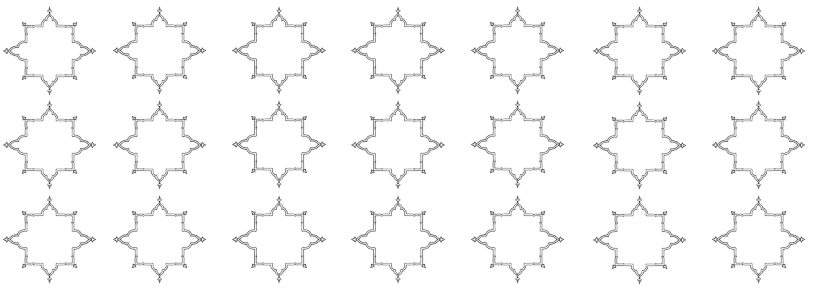

رئوسای محترم دانشگاهها، پژوهشگاهها، پارکهای علم و فناوری و مراکز آموزش عالی

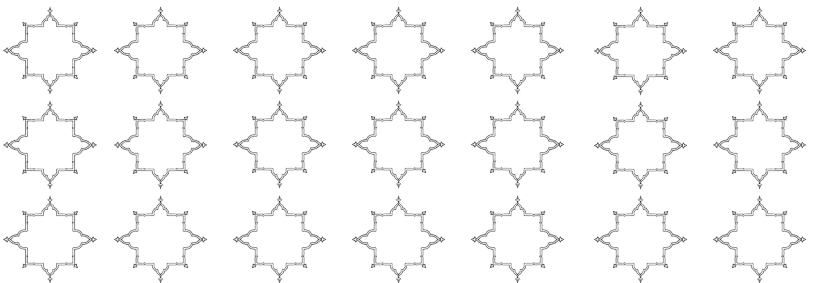
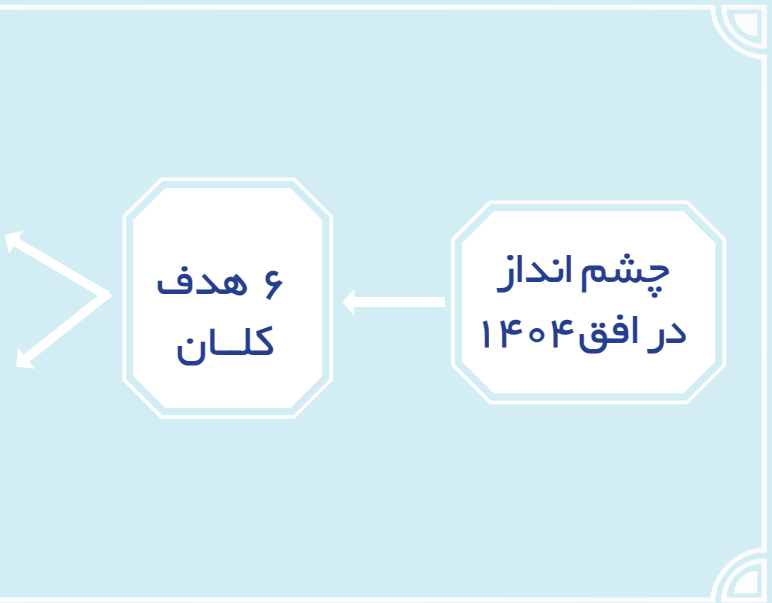
با سلام و احترام،
چنانکه مستحضردن توسعه کشور نیازمند حضور و مشارکت دانشگاهها، پژوهشگاهها، مراکز آموزش عالی و پارکهای علم و فناوری در همه عرصههای اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و فرهنگی است. خوشبختانه در سالهای اخیر حوزههای علمی کشور رشد کمی و کیفی خوبی داشتهاند و زیرساختهای مناسبی ایجاد شده است. بر این اساس، شایسته است در طرحی جامع با در نظر گرفتن شرایط کنونی کشور برای مشارکت سازنده مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری کشور در برنامههای توسعه کشور اقدام شود.
بدین منظور، «طرح تحول همکاریهای دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی کشور با جامعه و صنعت» تدوین و به پیوست ارسال می‌شود. طرح مذکور شامل راهبردها و برنامههایی در حوزه ستادی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری و دستگاههای اجرایی است. مهمترین راهبردهای طرح عبارتند از:

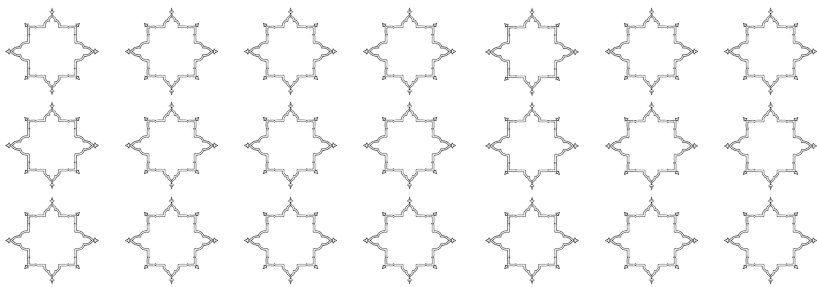
۱. بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها و آییننامههای اجرایی
 ۲. پیش‌بینی مشوقها و پشتیبانها
 ۳. هدفمند کردن برنامههای آموزشی و پژوهشی
 ۴. توسعه همکاریها و مشارکت با وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی کشور
- انتظار می‌رود با توجه به اهمیت موضوع و گستردگی برنامهها، موارد ذیل در نظر گرفته شود:
۱. ضرورت برنامه‌ریزی در ستاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای همکاری و هماهنگی
 ۲. برنامه‌ریزی و اقدام متناسب در دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و فناوری کشور
 ۳. پایش مستمر فعالیتها و رفع موانع و مشکلات به منظور تحقق اهداف طرح
 ۴. اطلاع‌رسانی و برنامه‌ریزی برای جلب مشارکت وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی مرتبط
- امید است مجموعه آموزش عالی در شرایط فعلی کشور نقشی سازنده در توسعه متوازن کشور ایفا نماید.

منصور غلامی
عفو

ساختار مفهومی طرح

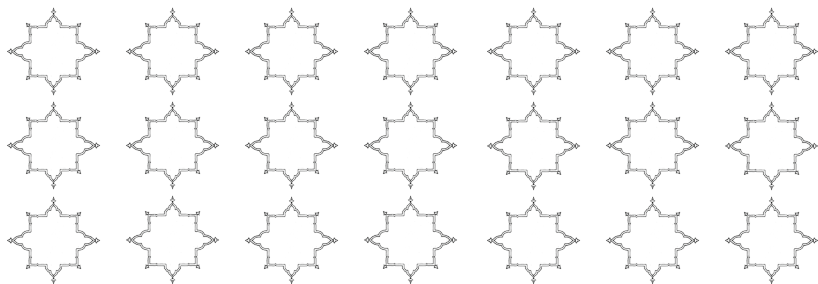

۴۴ برنامه
/ اقدام

۸ راهبرد
اصلی

چشم انداز ■ ■ ■ ■

دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی،
پژوهشی و فناوری شریک راهبردی
جامعه و صنعت در تدوین و اجرای
برنامه‌های توسعه پایدار کشور

اهداف کلان ■ ■ ■

۱

مشارکت حداکثری اعضای هیئت علمی در رفع نیازهای صنعت و جامعه

۲

اجرای ۲۵ درصد پروژه‌های تحصیلات تکمیلی به صورت مستقیم به سفارش صنعت و جامعه

۳

ساماندهی و ایجاد ساختارهای توانمند برای ارتباط عرضه و تقاضای پژوهش و فناوری

۴

هم‌افزایی کامل مراکز علمی با دستگاه‌های اجرایی جهت شناسایی و رفع نیازها و چالش‌ها

۵

هم‌راستایی برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در وزارت عتف و مراکز تابعه با نیازها و اولویت‌های کشور

۶

افزایش متوسط سالانه ۱۰ درصدی حجم قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت

راهبرد ۱

بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها
و آیین نامه های اجرایی

۱-۱

تدوین ماموریت‌های ملی، منطقه‌ای و استانی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی بر اساس توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی

۲-۱

تدوین و تصویب قوانین و برنامه‌های مورد نیاز جهت بهبود و توسعه همکاری مشترک دستگاه‌های اجرایی دولتی مختلف با دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

۳-۱

طراحی فرآیند همکاری بخش‌های غیردولتی موثر در اقتصاد کشور (تشکل‌های بخش خصوصی، بنیادهای خیریه، صندوق‌ها، تعاونی‌ها، شهرداری‌ها و ...) و طراحی روش‌های تعامل و همکاری‌های مناسب

۴-۱

تدوین و اجرای سازوکارها و روش‌های نوین در شیوه همکاری‌های میان دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی با جامعه و صنعت

۵-۱

توسعه و اجرای گسترده و هدفمند طرح فرصت مطالعاتی اعضاء هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

۶-۱

افزایش تاثیر فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز کشور در استخدام، ارتقاء و ترفیع اعضاء هیات علمی

۷-۱

ایجاد تعادل و تناسب بین فعالیتهای آموزشی و پژوهشی
اعضای هیات علمی

۸-۱

بازنگری آئین‌نامه‌های موجود در حوزه‌های مختلف در
راستای تسهیل ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت

۹-۱

متناسب‌سازی عناوین و محتوای رشته‌ها، گرایش‌های
تحصیلی و ظرفیت پذیرش بر اساس نیازهای
ملی، منطقه‌ای و استانی

۱۰-۱

بهبود مدیریت و کنترل پروژه‌های پژوهشی ارتباط با صنعت
و پایش مستمر آنها

۱۱-۱

آسیب‌شناسی مشکلات و مسائل حقوقی قراردادهای ارتباط
با صنعت دانشگاه‌ها و تدوین روش‌های مناسب جهت
تسهیل همکاری‌ها

راهبرد ۲

تدوین مشوق‌های مناسب برای
دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی،
وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی

۱-۲

تقدیر و حمایت مستمر از طرح‌های برگزیده کاربردی و مرتبط با نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی

۲-۲

اختصاص مشوق‌های مناسب برای اعضا هیئت علمی فعال در حل چالش‌های ملی، منطقه‌ای و استانی

۳-۲

تقویت ساختار دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و پیش‌بینی مشوق‌های مناسب جهت گسترش همکاری‌ها و افزایش کیفیت اجرای طرح‌ها

۴-۲

پیش‌بینی مشوق‌های مناسب برای صاحبان صنایع، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی و شرکت‌های دانش بنیان در راستای ارتباط بیشتر با صنعت و جامعه

راهبرد ۳

هدفمند نمودن پایان نامه‌های
تحصیلات تکمیلی در جهت حل
مسائل جامعه و صنعت

۱-۳

تقاضا محور نمودن پایان نامه‌های تحصیلات تکمیلی از طریق
راه‌اندازی ستاپ‌های تخصصی

۲-۳

ارائه مشوق‌های لازم برای اساتید و دانشجویان مجری
پایان‌نامه‌های تقاضا محور

۳-۳

در نظر گرفتن امتیاز ویژه برای موضوعات پایان‌نامه‌های
مرتبط با نیازهای کشور

راهبرد ۴

ارتقاء مهارت افزایی و توانمندی دانشجویان و دانش‌آموختگان متناسب با نیازهای جامعه و صنعت در راستای توسعه اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها

۱-۴

توسعه، ساماندهی و پایش مستمر دوره‌های مهارت‌افزایی دانشجویان و دانش‌آموختگان بر اساس نیازهای بازار کار در سطح ملی، منطقه‌ای و استانی با همکاری وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی

۲-۴

ساماندهی و افزایش کیفیت و بهره‌وری دوره‌های کارآموزی دانشجویان

۳-۴

جلب همکاری و حمایت وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی، تشکیل‌های بخش خصوصی و نهادهای مرتبط برای ارائه امتیازات، مشوق‌های مناسب به دانشجویان و دانش‌آموختگان شرکت‌کننده در دوره‌های مهارت‌افزایی

۴-۴

پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی و توسعه همکاری مشترک با دانش‌آموختگان در جهت بهبود فعالیت‌ها و برنامه‌های دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

۵-۴

توسعه همکاری ساختارهای صلاحیت حرفه‌ای با دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و همکاری در استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای کشور

راهبرد ۵

سازماندهی جهت حضور موثر دانش
آموختگان در پاسخ‌گویی به نیازهای
بازار کار و بهبود بهره‌وری

۱-۵

توسعه فناوری و ارتقاء بهره‌وری در صنعت از طریق اجرای دوره‌های پس‌ادکتری و جذب محققین در صنعت

۲-۵

ساماندهی و توسعه ساختارهای هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها

۳-۵

برنامه‌ریزی منسجم دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی جهت توسعه فرصت‌های مناسب برای آشنایی دانشجویان با محیط‌های واقعی کار (بازدیدهای تخصصی، کاربینی، کارورزی و ...)

راهبرد ۶

**فرهنگ‌سازی، شناسایی،
مستندسازی و ترویج دستاوردها**

۱-۶

شناسایی، مستندسازی و انتشار دستاوردها و توانمندی‌های ویژه در زمینه‌های علمی و فناوری به صورت مستمر

۲-۶

شناسایی و معرفی سالانه طرح‌های برگزیده دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در راستای رفع نیازهای کشور

۳-۶

برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جهت شکل‌دهی اکوسیستم مورد نیاز به منظور ارتباط با جامعه و صنعت

۴-۶

استفاده مناسب و موثر از ظرفیت‌های رسانه‌ای و فضای مجازی در جهت اطلاع‌رسانی عمومی طرح‌ها، فرصت‌ها، آمارها، توانمندی‌ها و ...

راهبرد ۷

شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها،
اختیارات، امکانات وزارتخانه‌ها و
دستگاه‌های اجرایی در جهت تسهیل و
توسعه همکاری‌های مشترک

۱-۷

ایجاد واحدهای تحقیق و توسعه مشترک با شرکتها و دستگاههای اجرایی در دانشگاهها و موسسات پژوهشی و فناوری کشور

۲-۷

حضور موثر وزارت عتف، دانشگاهها و موسسات پژوهشی و فناوری در مجامع شوراها و کمیتههای ملی، منطقه‌ای و استانی

۳-۷

هم‌افزایی و هماهنگی ساختار و امکانات موجود در وزارت عتف (اداری، مالی، پژوهشی، آموزشی، فرهنگی، دانشجویی و ...) در راستای گسترش تعامل با جامعه و صنعت

۴-۷

ایجاد سازوکارها و روش‌های اجرایی مناسب برای حضور دانشگاهها و موسسات پژوهشی در فعالیتهای توسعه فناوری، پروژه‌ها و مناقصه‌ها

۵-۷

تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب جهت اجرای پروژه‌های کاربردی بین‌المللی توسط دانشگاهها و موسسات پژوهشی

۶-۷

بهره‌گیری مناسب از پروژه‌ها و نیازهای داخل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جهت تجاری‌سازی دستاوردها و بهره‌گیری از خدمات فناورانه موجود

۷-۷

سازماندهی و شبکه‌سازی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
وفناوری به منظور رفع نیازهای کشور

۸-۷

بهره‌گیری حداکثری دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
وفناوری از زیرساخت‌ها و توانمندی‌های موجود برای
مشارکت در توسعه کشور و جذب منابع مالی پژوهشی

۹-۷

تدوین برنامه‌های اجرایی در راستای افزایش همکاری
مشترک با جامعه و صنعت در سطوح مختلف دانشگاه‌ها و
موسسات پژوهشی و فناوری

۱۰-۷

تدوین برنامه‌های مشترک همکاری دوجانبه بین وزارت عتف
و وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های ذیربط در جهت اجرایی‌سازی
اقدامات مرتبط

۱۱-۷

تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب برای استفاده از تجارب
کارشناسان و متخصصان صنعتی و اجرایی در فعالیتهای
علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

راهبردها

سازماندهی، پایش و ارزیابی
همکاری ها با جامعه و صنعت

۱-۸

ایجاد سامانه اطلاعاتی در راستای تسهیل ارتباط نیازهای سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها با توانمندی‌های دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور

۲-۸

جلب حمایت و پشتیبانی‌های لازم مراجع قانونی ذیربط از اجرای مناسب و موثر طرح

۳-۸

تشکیل شورای راهبری و پایش طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور با جامعه و صنعت در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

این از آرزوهای دیرینه‌ی بنده است
همیشه به مسئولان گوناگون بخش‌های مرتبط
دولت‌های گذشته سفارش می‌کردم
که سعی کنید بین صنعت و دانشگاه ارتباط برقرار کنید

مقام معظم رهبری

نشانی دبیرخانه: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین

خیابان هرمزان نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۵-۱۵۱۳

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

تلفن: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

دورنگار: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وب سایت: industry.msrt.ir

معاونت پژوهش و فناوری

دائرة ارتباط با جامعه و صنعت